

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 26Ps/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123202489
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Kovačicová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123202489.3

Uznesenie

Okresný súd Nitra vo veci starostlivosti súdu o osobu obmedzenú spôsobilosti na právne úkony A. B. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. XXX/X, D. - E., zastúpenú F. G. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A. XXX/XX, D. - E. ako súdom ustanoveným opatrovníkom, za účasti Okresného prokurátora v Nitre, o návrhu osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie zastavuje.
- II. Navrhovateľka môže podať ďalší návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony najskôr po uplynutí 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.
- III. Trovy dôkazov platí štát.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - osoba obmedzená spôsobilosti na právne úkony - sa svojím návrhom doručeným Okresnému súdu Nitra dňa 20.3.2023 domáhala vrátenia spôsobilosti na právne úkony. Navrhovateľka uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Nitra bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. V odôvodnení rozsudku bolo uvedené, že pod vplyvom duševnej poruchy si v niektorých prípadoch neuvedomuje obsah a význam právnych úkonov. Ako dôkaz bol použitý znalecký posudok, v ktorom bolo uvedené, že trpí závažnou psychickou poruchou, ktorá nie je len prechodná, je liečbou podstatne ovplyvniteľná. Po dokazovaní súd dospel k záveru, že nie je schopná robiť právne úkony a pozbavil ju spôsobilosti na právne úkony a preto súdu navrhovala, aby po vykonanom dokazovaní predmetný rozsudok zrušil.

2. K podanému návrhu sa dňa 3.4.2023 písomne vyjadril súdom ustanovený opatrovník navrhovateľky, ktorý uviedol, že nedoporučuje vyhovieť jej návrhu, pretože pôvodné dôvody obmedzenia u vyšetrovanej nepominuli. Podľa jeho názoru stále halucinuje, má bezdôvodné prudké zmeny nálad a podobne.

3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že návrh si podala pretože jej to doktori odporúčili. Naučila sa psychicky chodiť, nie je dôvod, aby takto zostala. Cíti sa dobre, ale je ubolená kvôli liečbe. Berie lieky a injekcie, ráno a večer. Niekedy, tak v jednom percente prípadov, sa stane, že si liek nezoberie, napr. že je unavená. Jej psychiatrickou je MUDr. B.. Titul Bc. má z poľnohospodárskej školy. Má invalidný dôchodok, nepracuje. Bežný deň má taký, že je, chodí do obchodného centra, popozera sa tam, kúpi si malinovku, najradšej má kolu. Býva sama, má kamarátov, väčšinou chce byť však sama, momentálne nemá partnera.

4. Opatrovník na pojednávaní uviedol, že má za to, že dôvody obmedzenia nepominuli. Sestra má prudké zmeny nálad bez očividného dôvodu. Stará sa o ňu podľa možností a času. V kontakte s lekármi je ich

matka. Od posledného rozhodnutia jej stav stagnuje. Opakovane sa u nej vyskytujú bludné tvrdenia. Sestra sa o domácnosť stará sama. Navštevuje rodinu.

5. Súd v konaní ustanovil znalca v odbore: zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: psychiatria MUDr. E. H., ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Nitra č.k.: 26Ps/9/2023-19 zo dňa 12.6.2023 vypracoval znalecký posudok ohľadom duševného stavu A. B. C.. Ustanovená znalkyňa na pojednávaní uviedla, že vyšetrením mala zistiť, či došlo k zmene zdravotného stavu od roku 2021. Zistila, že nedošlo k žiadnej zmene ani k zlepšeniu zdravotného stavu. Menovaná stále trpí paranoidnou schizofréniou, ochorenie je trvalé, nevyliciteľné. Nie je predpoklad na uspokojivú remisiu ani k zmene k lepšiemu. Zmena môže nastať len k horšiemu. Toto ochorenie má závažný vplyv na všetky jej funkcie. Stále trvajú podmienky, pre ktoré bola obmedzená, t.j. nakladanie s financiami a rozhodovanie ohľadne jej zdravotného stavu.

6. Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra na pojednávaní uviedol, že má za to, že nie sú splnené podmienky na vrátenie spôsobilosti k právnym úkonom A. B. C. preto navrhol, aby súd návrhu nevyhovel.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa nasledovnými listinami: návrh zo dňa 20.3.2023, vyjadrenie opatrovníka, ZP č. 48/2023 a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

8. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k.: 11Ps/27/2014-56 zo dňa 1.7.2015 súd obmedzil A. B. C., nar. X.X.XXXX v spôsobilosti na právne úkony tak, že menovaná je spôsobilá nakladať s finančnými prostriedkami do výšky 500 eur mesačne a zároveň je spôsobilá vykonávať prácu a uzatvárať pracovnoprávne vzťahy. Súčasne bol menovanej ustanovený opatrovník, a to jej brat F. G. C., nar. X.X.XXXX.

9. Ustanovený znalec MUDr. E. H. dňa 10.8.2023 súdu doručil vypracovaný znalecký posudok č. 48/2023, v ktorom znalec zodpovedal súdom položené otázky. Zo znaleckého posudku súd zistil, že A. B. C. trpí diagnózou paranoidná schizofrénia, chronická forma. Od podania znaleckého posudku MUDr. I. C. v roku 2021 nedošlo u menovanej k zmene jej zdravotného stavu v zmysle zlepšenia. Nedošlo k zmene stanovenej diagnózy, vyšetovaná naďalej trpí paranoidnou schizofréniou, ktorá je nedostatočne kompenzovaná. Duševná porucha aj v súčasnosti negatívne vplyva na správanie menovanej v rodine a v spoločnosti, naďalej má halucinácie a paranoidné bludy a je nezvratne presvedčená o ich skutočnosti, preto je jej konanie patologicky determinované psychotickým stavom. Diagnostikované duševné ochorenia je závažné a ovplyvňuje všetky funkcie, bráni vyšetovanej, aby mohla vykonávať právne úkony v plnom rozsahu, znalec doporučuje ponechať obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. A. B. C. je schopná sa sama o seba postarať, nepotrebuje opatrovanie, vie sa orientovať v čase a v priestore, pozná hodnotu peňazí, ale nevie s nimi zmysluplne nakladať, je riziková v hospodárení s vyššími finančnými sumami a s majetkom. Paranoidné bludné myslenie s narušeným úsudkom jej znemožňuje si uvedomiť skutočný obsah a význam právnych úkonov. Vzhľadom k príznakom akútnej dekompenzácie závažného duševného ochorenia nie je schopná niesť právne následky svojho konania. Menej náročné osobné a úradné záležitosti je schopná si sama vybaviť. Vyšetovaná nie je aktuálne schopná vnímať reálny význam súdneho konania a rozhodnutia.

10. Podľa § 231 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

Podľa § 247 ods. 1 CMP, ak nie sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti, zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo navrátenie spôsobilosti, súd konanie zastaví.

Podľa § 247 ods. 2 CMP, ak sa konanie o zmenu obmedzenia spôsobilosti alebo o navrátenie spôsobilosti začalo na návrh osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, môže súd rozhodnúť, že ďalší takýto návrh môže podať najskôr po uplynutí šiestich mesiacov, ak zlepšenie alebo zmenu zdravotného stavu nemožno očakávať.

11. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že u A. B. C., nar. X.X.XXXX nie sú splnené podmienky na vrátenie spôsobilosti na právne úkony. F. aj naďalej trpí diagnózou paranoidná schizofrénia, chronická forma. Podľa vyjadrenia ustanoveného znalca u menovanej nedošlo k zlepšeniu ani žiadnej zmene zdravotného stavu. Ochorenie, ktorým A. B. C. trpí je trvalé a nevyliciteľné, pričom nie je predpoklad na uspokojivú remisiu ani na zlepšenie jej zdravotného stavu, predpokladaná je iba negatívna zmena. Diagnostikované duševné ochorenie menovanej má závažný vplyv na jej konanie a správanie, ktoré je patologicky determinované jej psychotickým stavom. Toto ochorenie bráni menovanej, aby mohla vykonávať právne úkony v plnom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedenému ustanovená znalkyňa odporúčala u A. B. C. ponechať obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Vyšetrovaná v súčasnosti žije sama vo svojom vlastnom byte, je schopná sa o seba sama postarať, nepotrebuje opatrovanie, navštevuje svoju rodinu, avšak je riziková v hospodárení s vyššími finančnými sumami a s majetkom.

12. S prihliadnutím na obsah a závery znaleckého dokazovania mal súd za to, že u A. B. C. nie sú splnené podmienky na vrátenie spôsobilosti na právne úkony. S poukazom na uvedené skutočnosti preto súd rozhodol o zastavení konania.

13. Súd zároveň obmedzil procesnú aktivitu navrhovateľky tak, že určil, že ďalší návrh na vrátenie spôsobilosti na právne úkony môže podať najskôr po uplynutí 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

14. Podľa § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, trovy dôkazov platí štát. Vzhľadom na závery tohto konania súd štátu nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcich zo zaplatenej odmeny znalca.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.